

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 деброда асос солинган • 2003 йил 8 февраль, шанба • № 12 (11.503) • Эркин нархда сотилади

ФАРЗАНДЛАРИ СОГЛОМ ЮРТНИНГ КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚ

Мамлакатимизда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, соглом авлодни вояга етказишига катта эътибор берилмоқда. "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ва "Универсиада" спорт ўйинларидан иборат уч босқичли узлуксиз тизим яратилгани. Президентимиз Фармонига биноан Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг тузилгани фикримизнинг далилидир.

7 февраль куни Оқсанордада Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳомийлик кенгашининг мажлиси бўлди.

Уни Ўзбекистон Республикаси Президенти, мазкур Кенгашина Ислом Каримов бошқарди.

Мажлиса Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимлари, тегишилди вазирлар ва идоралар раҳбарлари қатнашди.

Жамғарма фаолиятини ташкил этиш борасида амала оширилган ишлар ҳакида Боз вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлағановнинг ахбороти тингланди.

Бугунгача барча вилоятларда жамғарманинг минтақавий филиаллари ва уларнинг ҳомийлик кенгашилари тузилди. Эндиғи асосий масала намунавий лойиҳалар асосида болалар учун мўлжалланган спорт иншоотлари куришдан иборат. Жамғарма ҳисоб рақамига маблағлар келиб туша бошлади.

Давлатимиз раҳбари ушбу масала юзасидан ўз фикрини билдирада экан, мамлакатимизда Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси тузилгани эзгу мақсадларни амала оширишга қаратилган катта ҳаракат-

нинг бошланиши эканлигини алоҳида таъкидлadi. Шунинг учун ҳам бу борада шошма-шашлик билан енгил-елли, пала-партиш иш юритиб бўлмайди.

Болаларга мўлжалланган спорт иншоотларининг намунавий лойиҳалари тайёрлангани яхши. Лекин бу мажмуналарни бунёд этишга киришишдан олдин, уларни қаерда, қандай шаклда, қайси спорт турларига мўлжаллаш тўғрирок бўлишини чукур таҳлил қилиш зарур. Ҳозир спортнинг халқаро миқёсда тан олинган 97 тури бўлса, Ўзбекистон шароитида уларнинг қайсилирига алоҳида эътибор бериш ва ривожлантириш яхши самара беришига ойдинлик киритиб ошиш керак.

Ислом Каримов мутасадди раҳбарларнинг диккатини болалар спортини ривожлантиришини катта спорт соҳасида килинаётган ишлар билан аралаштириб юбормаслик жуда муҳимлигига, режалаштирилаётган кирилишлар, аввало, қишлоқ жойларидан, мамлакатимизнинг чекка-худудларидан бошланиши лозимлигига қаратди. Зоро, юртимизнинг қишлоқ ва овулларидаги болаларнинг спорт билан шуғулланishi учун шароит етарли даражада эмас. Бир пайтлар курилган ўрта таълим миассасаларининг спорт май-

дончалари ҳам замон талабига жавоб бермайди.

Мавжуд аҳволни чукур ўрганиш, бошланғич синф ўқувчиларини спортнинг кайси турлари билан шуғуллантирганимиз мъякул, деган саволга жавоб топишимиш лозим, деди давлатимиз раҳбари. Чунки бугун кўрилаётган масала шунчаки спортни ривожлантириш эмас, миллат келажаги, юртнинг эртаси билан бевосита боғлиқ. Болаларда жисмоний тарбияга меҳр, интилиш ўйғотиши, уларни спортнинг сеҳрли оламига олиб кириш ҳар биримизнинг кундаклик вазифамиз бўлиб қолиши керак. Мана шу жиҳатга эътибор қаратмай туриб, соглом миллат, соглом жамият ҳакида гапириши қийин.

Маълумки, кейинги йилларда мамлакатимизда халқаро талабларга жавоб берадиган кўплаб коллеж ва лицейлар барпо этилди. Улар замонавий спорт мажмуига эга. Хўш, катта маблағ эвазига бунёд этилган бундай масканлар рисоладагидек ишлап яптими? Ахир улар хўжакўрсинга курилгани йўқ-ку. Ислом Каримов қишлоқ жойларда истиқомат қиладиган болаларга ушбу мажмуулардан фойдаланиш имкониятини яратиш зарурлигини уқтириди.

Навоий вилоятини чўл зонасида жойлашган, сув танқис минтақалар сирасига киритамиз. Лекин мамлакат сув спорти заҳираси айнан ана шу вилоятда. Демак, астойдил ҳаракат қилиш ва интилиш орқали ҳар қандай маррани эгаллаш мумкин. Шу ўринда, Навоий кон-металлургия комбинатининг спортни ривож-

(Давоми 2-бетда).

ИНТЕРНЕТДА ЯНГИ САЙТ

Интернет тармоғида "Ўзбек адабиёти" саҳифасининг очилици ўзбек адабиётини дунё миқёсида тарғиб қилиш ва халқаро алоқаларни ўйла кўйишга хизмат қилиувчи мухим қадамлардан бўлди.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида мазкур саҳифанинг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳамда Ўзбекистон Миллий университети ҳамкорлигидан яратилган мазкур саҳифада ўзбек адабиётининг энг қадимги даврига оид илк манбалардан, ҳозирги даврда яшаб ижод қилаётган атоқли шоир ва ёзувчилар, адабиётшунос олимлар ҳаётини, ижоди, тарихий аҳамиятга эга асарларидан намуналар киритилган. Шунингдек, ўнга яқин адабий газета ва журнал ҳакида маълумотлар бўлиб, улар ўзбек, рус ва инглиз тилларида берилган.

ЎзА.

СУРАТДА: қўрик-танлов голиблари ҳунарманд Абдунабид Абдуганиев (чапдан), «Саладо» хусусий корхонаси раҳбари Назифа Аишерматова ва фермер Зокир Алимбоевлар Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

Bugungi sonda:

Шу кунларда мамлакатимизда ўзбек халқининг буюк сиймолари Мир Алишер Навоий ҳамда Заҳрирiddin Муҳаммад Бобурнинг таваллуд айёmlари нишонланади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ
**Курбон ҳайитни нишонлаш
тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Диний байрам
- Курбон ҳайитни дам олиш куни деб эълон килиш ҳакида"
1991 йил 20 июндаги 221-сон Фармони изжроси юзасидан
Вазирлар Маҳкамаси карор килади:

1. 2003 йилда Курбон ҳайитининг биринчи куни 11 февралга тўтири келиши ҳакида Ўзбекистон мусулмонлари идораси мурожаатини эътиборга олиб, 2003 йил 11 февраль дам олиш куни деб белгилансин ва мамлакатимизда байрам сифатида кенг нишонлансан.

2. Мутасадди идора ва жамоат ташкилотлари Курбон ҳайити байрами жойларда муносиб тарзда ўтиши учун тегишили тадбирларни амалга оширсинлар.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 2003 йил 4 февраль.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

**"Обод маҳалла йили"
дастури тўғрисида**

Маҳалланинг фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарши органи
сифатидаги роли ва аҳамиятни ошириш, миллий қадрият
ва анъаналарни, ўзаро меҳр-оқибат туйғуларини мустаҳкамлашдаги нуғузини кўтариш, аҳолини моддий ва маънавий
жиҳатдан қўллаб-күвватлашни янада қучайтириши
максадида ҳамда Ўзбекистон Республикасида 2003 йил
"Обод маҳалла йили" деб эълон килиниши муносабати
билин Вазирлар Маҳкамаси карор килади:

1. "Обод маҳалла йили" дастури тасдиқлансан.

Мазкур дастур:
маҳалланинг давлат ва жамият бошқарувидаги, жамиятнинг
ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий

хаётидаги роли ва мақомини янада мустаҳкамлашга;

маҳалла фаолиятининг амалдаги меъёрий-хукукий базасини

(Давоми 2-бетда).

Ташаббус – 2003

ҚЎРИК-ТАНЛОВ ГОЛИБЛАРИ

Вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманларида келажакда иқтисодиётимизнинг етакчи тармоқларидан бўлиб қоладиган кичик ва ўрта бизнесни, ҳусусий тадбиркорликни ривожлантиришга эътибор йил сайнин кучайтиб бормоқда, уларнинг халқ ҳўжалигида мавқеи эса мустаҳкамланти.

Бундай тадбиркорлик тузилмаларини барпо этиш, юритиш учун куай шароитлар ва имкониятлар кенгайтирилмоқда. Шу кунларда шаҳар ва туманлarda «Ташаббус – 2003» широри остида ўтаётган қўрик-танловлар ҳам шундан далолат бермоқда.

Яқинда Юкоричирчик туманида шундай тадбир ташкил этилди. Туманинг маданият уйида

унга олдиндан қизғин ҳозирлик кўрилди. Тумандаги барча кичик ва ўрта корхоналар, фермерлар ва бадиий хунармандчиликнинг турли соҳаларида халқимизнинг ўзига хос анъаналарини давом этитираётган кўли гул усталар ишлаб чиқарган маҳсулотлар кўргазмаси очилди.

(Давоми 2-бетда).

Ийд Курбон – Курбон ҳайити ислом оламида энг табаррук айёmlардан ҳисобланади. Она диёrimiz – Ўзбекистондаги барча мўмин-мусулмонлар ана шу муборак кунларга етib келганиларига шукроналар айтиб, байрам қиласидар.

8-бет

3-бет

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

"Обод маҳалла йили" дастури тўғрисида

такомиллаширишга, унинг вако-
латларини кенгайтиришга ва
фуқаролик жамияти институти
сифатидаги масъулиятини оши-
ришга;

маҳалла фаолиятининг мод-
дий базасини мустаҳкамлашга,
маҳалла ҳудудида тадбиркорлик-
ни, хизматлар кўрсатиш ва сав-
до соҳаларини ривожлантириш-
га, шулар ҳисобига янги иш-
үринлари барпо этишга;

маҳалланинг ижтимоий инф-
ратузилмасини ривожлантириш-
га, унинг ҳудудларини ободон-
лашириш ва кўкаламзорлаши-
ришга, болалар ва спорт май-
дончаларини жиҳозлашга, ком-
мунал тармоқларни ривожланти-
ришга;

маҳалла томонидан кам таъ-
минланган оиласларга аниқ йўна-
лиши мөддий ёрдамини ва ёш
оиласларни кўллаб-куватлашни
кучайтиришга;

кекса авлодга эътибор ва фам-
хўрликни кучайтиришга;
маҳалла аҳолисига тиббий ва
санаторий-курорт хизмати кўрса-
тилишини яхшилашга, болалар
спортини ривожлантиришга;

маҳалланинг аҳоли ўртасида
соғлом турмуш тарзи, ижтимо-
ий адолат, ўзаро меҳр-оқибат ва
маънавий-ахлоқий тарбия билан

(Давоми. Боши 1-бетда).

боғлиқ миллий қадрият ва урф-
одатларимизни кенг тарғиб
қилиш, уларни асрар-авайлаш
соҳасидаги фаолиятини такомил-
лаширишга каратилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси
Молия вазирлиги, Мехнат ва
аҳолини ижтимоий муҳофаза
қилиш вазирлиги бир ой муд-
датда Вазирлар Маҳкамасига
Фуқароларнинг ўзини ўзи бош-
кариши органларини ривожланти-
риш жамғармаларини ташкил
этиш тўғрисида таклиф кирит-
синлар, фуқаролик ҳолати акт-
ларини қайд этганик учун дав-
лат божининг бир қисмими
ҳамда тадбиркорлик фаолияти
билан шуғулланувчи юридик ва
жисмоний шахсларни рўйхатдан
утказганик учун йигим ва бош-
қа тушумларни мазкур жамғар-
маларни маблағ билан таъминла-
ши манбалари этиб белгилас-
синлар.

3. "Обод маҳалла йили" дас-
турини ишлаб чиқиш ва амалга
ошириш бўйича Республика ко-
мисияси, Коқақалғостон Респу-
бликаси Вазирлар Кенгаши,
вилоятлар, шаҳарлар ва туман-
лар ҳокимларини, вазирликлар,
идоралар, хўжалик бирлашмалар-
ни ва бошқа ташкилотлар ушбу
дастурда кўзда тутилган тадбир-
ларнинг ўз вақтида ва сифатли
бажарилишини таъминловчи

аниқ чора-тадбирларни ишлаб
чиқсин ва амалга оширсин.

4. Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг комп-
лекслари, вазирликлар, идоралар,
уюшмалар, концернлар,
корпорациялар, компаниялар ва
агентликлар, хўжалик бирлашмалар-
ни, жамоат ташкилотлари, жамғармалар,
Коқақалғостон Республикаси Вазирлар
Кенгаши ҳамда вилоятлар, Тошкент
шаҳар, шаҳарлар ва туманлар
ҳокимларини.

5. Йилнинг ҳар чорагида ўз маж-
лисларида манфаатдор идоралар
ва тузилмаларни жалб эт-
ган ҳолда, "Обод маҳалла йили"
дастурининг қандай бажарил-
ётганини мухокама қилиб, тегиши
чора-тадбирлар кўриб борсин;

6. Йилнинг ҳар чораги якунлари
бўйича дастур топширикларин-
инг хисобот даврида бажарил-
иши натижалари тўғрисида
чорақдан кейинги ойнинг 7-са-
насиғача Республика комиссия-
сига таҳлилий аҳборотни тақдим
этсин.

7. "Маҳалла" хайрия жам-
ғармаси Республика Хотин-қиз-

лар қўмитаси, "Маънавият ва
маърифат" маркази, Ўзбекистон
мусулмонлари идораси, Дин ишлари
бўйича қўмита, Маданият ишлари
вазирлиги билан бирглалидаги иккиси
биралинига оширилган тадбирларни
ишилб чиқсин ва тасдиқлаш учун Респу-
блика комиссиясига тақдим
этсин.

8. Ўзбекистон Матбуот ва
ахборот агентлиги, "Ўзтелера-
дио" компанияси, Ўзбекистон
Миллий аҳборот агентлиги, респу-
блика оммавий аҳборот воси-
таларига "Обод маҳалла йили"
дастурида назарда тутилган
чора-тадбирларнинг маъно-мо-
ҳияти ва аҳамиятини кенг ту-
шунтириш, уларни амалга оши-
риш борасида қилинаётган иш-
ларни холоси ёртиш тавсия
этисин.

9. Мазкур қарорнинг бажарил-
ишини назорат килиш Ўзбекистон
Республикаси Баш вазирини
биринчи ўринbosари К.Тўлаганов зиммасига юқлатили-
син.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 2003 йил 7 февраль.

билин ҳамкорликда ана шу йўна-
лишдаги фаолиятини кучайтириш
тавсия этилди.

Мажлиса мактаб ва маҳалла
алоқасини, ҳамкорлигини янада
мустаҳкамлаш, оиласи мусоба-
калар ташкил этиш мухимлигига
эътибор қаратилди. Ота-она ҳеч
бўлмаса шанба-яшсанда кунлари
ўз фарзандларни олиб стади-
онга борса, ўзи ёқтирган спорт
билан шуғуланса, шу куни ўша
оиласа нур ёғилгандек бўлади,
деди Ислом Каримов. "Маҳалла"
жамғармаси ва унинг жойларда-
ги бўлимлари Наврӯз байрамига
багишлаб спорти оиласлар мусоба-
каларини ташкил этса, мак-
садга мувофиқ бўларди.

Мажлиса жойларда Болалар
спортини ривожлантириш жам-
ғармаси фаолиятини ташкил
этиш борасида амалга ошири-
лаётган ишлар ҳакида Коқақал-
ғостон Республикаси Жўкорғи
Кенгеси раиси, вилоятлар
ҳокимлари, мутасадди вазирлик
ва идоралар раҳбарлари аҳбо-
рот берди.

Озод РАЖАБОВ,
ЎЗА мухбири.

Ўз мухбirimiz.

ОҲАНГАРОНДА ҲАМ БЎЛИБ ЎТДИ

Оҳангарон шаҳрида ҳам
шундай анъанавий тадбир
бўлиб ўтди.

Уни ташкил этишга шаҳар
ҳокимлиги, товар ишлаб чиқа-
рувчилар ва тадбиркорлар пал-
атаси, қатор мутасадди ташки-
лотлар, банкларнинг шаҳар
бўйимлари ҳомийлик қилдилар.

Кўрик-танловда йигирмадан
ортиқ турли тадбиркорлик тузил-
малари, хунармандлар қатнаш-
дилар. Улар ўртасида кизғин
бўлиб ўтган беллашуда тадбир-
корлик йўналиши бўйича «Мик-
рос» кичик корхонаси раҳбари
Александр Зивнев ғолиб чиқди.
Хунармандчилик йўналиши бўйи-
ча «Интилиш» фирмаси таъсис-
чиси Жавҳар Жонузоқова ғолиб
деб топилди.

ФАРЗАДЛАРИ СОҒЛОМ ЮРТНИНГ КЕЛАЖАГИ ПОРЛОК

лантиришга кўшаётган катта ҳис-
сасини айтиб ўтиш жоиз.

Ҳар қандай муаммога манти-
кий нуктаи назардан ёндашмай
тириб, ечим топиш мушкул. Жум-
ладан, ўзбек қизларини спорта
жалб этишдан олдин, масалан-
нинг нозик жиҳатларини чукур
таҳлил қилиш лозим. Аввало,
спортнинг ҳамма тuri ҳам хал-
қимизга, айниқса, ифратли ва
иболи қизларимизга тўғри кела-
вермайди. Қизларимизни спорт-
нинг қайсиидир тури билан шу-
гуланишини истасак, иқлим
шароитимизга ва менталитети-
мизга мос спорт кийимлари
яратишимиш керак.

Спорти қизларимизни шун-
дай кийинтирайлики, уларни
кўрган бошқа болаларда ҳам
бундай бежирим кийимларни
кишишга, спорт билан шуғулла-
нишга иштиёқ туғисин. Бу ху-
сусда "Ўзбекенгилсаноат" уюш-
маси мутасаддилари бош қоти-
риши, ўз тақлифларини бериши
лозим.

Мустакиллик йилларида воя-
га етган ўшларнинг халқаро му-

(Давоми. Боши 1-бетда).

собакаларда эришаётган ютукли-
ри ҳаммамизни қувонтиради.
Юртимиз фарзандларининг ўтган
қисқа вақт ичидаги турли дараҷа-
даги беллашувларда голиблик
шохсусагида кўтарилигидан
фаҳралсанак арзиди. Шунинг
учун болалар спортини ривож-
лантишини катта спорт билан
аралаштираслик лозим, деган
гапга бу соҳага эътибор камайи-
ши сифатида қараш ноўринидир.
Катта спорт ўз йўлида давом
этаверади. Халқаро мусобақалар-
га болалар спортини ривожланти-
риши орқали чиқсан, ҳам мил-
лат соғлом бўлади, ҳам чемпи-
онларимиз сони янада кўпайди.

Ватанимиз обрўсими ошира-
диган, ҳалқимиз қалбидаги ифти-
хор тўйғусини ўтирадиган, дунё-
нинг энг машҳур спортчилари
билан тенглashingдан ёшларимиз
ҳақида гапирмоқдамиз. Ҳалқимиз
орасида юрт шуҳрати, миллат
шашни кўкларга кўтара олади-
ган истеъоддат эгалари бисёр.
Фақат уларга етарли шароит
яратиш, вақтида кашф қила
билиш керак. Ўсиб келаётган ўш
авлодни жисмоний жиҳатдан соғ-
лом, кучли, бақувват, мард ва

моасига насиб этид. Бекобод туманидаги тех-
ника-иктисодиёт коллежи билан Ўртачирчик туманидаги 26-мактаб ўқувчиларининг жамоалари
учинчи ўринни бўлишиб олишиди.

Жўрабек МУРОДОВ.

СУРАТДА: кўрик-танловдан лавҳа.

Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

МАҚСАД – ФАОЛЛИКНИ ОШИРИШ

Мамлакатимизда ислоҳотлар чуқурлашган сари
сиёсий партияларнинг жамиятдаги ўрни ва аҳамия-
ти ошиб бормоқда. Лекин, Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ислом Каримов кайд этганиларидай,
мамлакатимизда сиёсий партиялар мўрт ва заиф
аҳволда бўлиб келмоқдалар.

Бундай холатдан чиқиши биринчи навбатда, ўзларига боғ-
лиқ эканлигини тушунган вилоятдаги Ўзбекистон ҲДП ташки-
лотлари уни бартараф қилишнинг чораларини излаб, тегиши
ли тадбирларни амалга оширмоқдадар.

Чунончи, куни кечга Чирчик шаҳар партия кенгашида шаҳар
партия кенгаши биринчи котиби Д. Азизхўжаев бошлилигига
«Партия парламентчилик фаолияти ва уни такомиллашириш
шакл ва услубларин» мавзууда давра сұхбати бўлиб ўтди.

Бўстонлик туман партия кенгашида эса, туман партия
кенгаши биринчи котиби Р. Махаматов бошлилигига «Мам-
лакат парламентчилик иккиси палатали тизимга ўтиши муносабати
 билан Ўзбекистон ҲДП ташкилотлари вазифалари» мавзууда
 давра сұхбати ўтказилди. Унда ҲДПдан ҳалқ депутатлари
маҳаллий кенгашларига, сайланган депутатлар, партия фаол-
ларини қатнашдилар.

Сўз мулкиниг султонлари

«МАҲБУБ УЛ-ҚУЛУБ» АСАРИНИ ЁЗИШДАГИ КАЙФИЯТ

Маълумки, «Маҳбуб ул-қулуб» («Қалблар севгилиси») номли насрй асар улуг Навоийнинг ўлимидан икки-уч ой аввал (1500 йилнинг охирида) ёзиб тутатган сўнги фалсафий-маърифий ёдгорлиги саналади. Унда шоирнинг кирқ беш йиллар мобайнида ҳаёт ва унинг мураккаб сўқмокларида инсон қисматининг товла-

Алишер Навоий таваллудининг 562 йиллигига

нишлари, ижтимоий табакалар ўртасидаги муносабатлар хилма-хиллиги ҳамда одамийлик ҳислатлари ҳақидаги хуласалари билтган.

Уч қисмдан ташкил топган бу асар руҳидан бетоб ва сарой ахлиниг субтур-сизлигидан зада бўлган шоирнинг кайфияти ёрқин англашиб турди. Унинг достон ва насррий асарларидан фарқли уларок «Маҳбуб ул-қулуб»да фикрий кескинлик, категоријал ҳукм устуворлигига, жамийтдан безган, унда ўз орзу-умидларни топмаган мутафақкирнинг кечинмаларига гувоҳ бўламиз. Жумладан, биринчи қисмининг юргира иккичи фаслида ёзилган мунажжимлар тўғрисидаги фикрларга тўхталиб ўтганик.

«Сайёра ва юлдузларни кузатиб, ҳукм чиқарадиган мунажжимлар нұкталарни хисоблаб, лофт урадиган фолбинга ўҳшайди. Унинг ўлчов жадвали — бўлмаган нарса. Тушунишилари ва осмон жисмлари ҳаракатига оид гапларининг ҳаммаси хото. Устурлоби (куёш ва юлдузларнинг юксаклигини ўлчайдиган асбоб) узокрока үлоқтирилиши керак. Ойни кузатувчи анжомлари бутунлай бефойда, на-тижа бермайдигандир. Бу асбоб-анжомларга асосланниб сўз юритувчи мунажжимлар Ҳакнинг қазо ва тақвир ҳақидаги сўзини унуган гоғилдир. (Иноят Маҳсумон насррий баёни).

Бу сўзларни ўқиган кишида бир қарашиб Навоийнинг Улугбек яратган «Зики Кўрагоний» асаридан, унда берилган ўлчов жадвалларидан ҳабари бўлмаганими ёки 1466-1468 йилларда Самарқандда юрганида расадхонани, ундаги устурлобини кўриб, илмий аҳамиятини тушунмаганими, деган савол туғилиши табий.

Юргири беш-йигирия олити яшар Ни-зомиддин Алишер Самарқандга келиб, устози Ҳожа Жалолиддин Фазлулоҳ Абу-лайс мадрасасида таълим олар экан, ярим чакирим нариди Улугбек расадхонасига чиқаслиги мумкин эмас. Самарқанд фалакиёт мактабининг ҳайратномуз ютуқларидан илхомланганни учун бўлса керак, кейинчалик 1483 йилда «Фарҳод ва Ширин» достонида шундай ёзди:

*Билиб бу наъв имли осмоний,
Ки андин ёзди «Зики Кўрагоний».
Киёматга декинча ахли айём,
Езалар онинг аҳкомидин ахком.*

Осмон илменинг буюк тадқиқотчиси шарафиға билдирилган сатрларни қаранг «Маҳбуб ул-қулуб» асаридан мунажжимлар меҳнатининг бехудалиги ҳақида айтилган хуласага эътибор беринг.

Ёхуд, яна бир мисол. Навоий 1491 илии ёзиб тутатган «Мажолис ун-нафоис» асаридан ҳам Мирзо Улугбек илмени улуғлайди: «Улугбек Мирзо донишманд поддошоҳ эрди. Камолати бағоят кўп эрди. Этти қироя бирла Қурьони мажид ёдида эрди. Ҳайъат (астрономия имли) ва риёзийетни (математикани) хуб булурун эрди. Андоқким зиж битиди ва расад боғлади ва ҳоло анинг зижи арода шоебур».

Улугбекнинг олимлик истеъодида ва у тузган «Зики»нинг оламшумул аҳамиятини ғаҳр билан таъкидлаган Навоий «Маҳбуб ул-қулуб»нинг «Мунажжимлар тўғрисида» деган юкоридаги фаслида фикрини куйидагича давом эттиради: «Бу мунажжимлар шундай қишиларки, қулида битта аиор бўлса, унинг пўстси ичда нечта парда, нечта хона бор ва ҳар парда ва хонада нечта аиор донаси борлигини бил-

майдилар: у доналар аччиклиги, нордонлиги, чучуклиги эканини айта олмайдилар.

Байт:

Эмас афлоку анжум ҳоли бенафгу зарар, лекин Ани Тенгри билур, эрмас мунажжим билмаги мумкин».

Нега бундай? Нега Улугбек ва унинг шогирлари меҳнатига 1483 йилда ва 1491 йилда ёзган асарларида таҳсин айтган Навоий қариб юргира мунажжимлар сўнг ёзилган «Маҳбуб ул-қулуб»да мунажжимлар тўғрисидаги бунчалик кескин фикрларни баён этган? Улугбек мунажжим эмас-ку, демокнимисиз. Йўқ, ундан эмас. Мирзо Улугбек ёзган «Зики Кўрагоний» асари тўрт қисмдан ташкил топган бўлса, унинг иккичи бобдан иборат «Юлдузларнинг доимий ҳаракати» деб номланган тўрттинчи қисми айнан илму нуҳумга бағишлилангандир. Демак, Навоийнинг мунажжимлар тўғрисидаги салбий фикрлари Мирзо Улугбекка, унинг устози Қозидоз Румийга, шоирлари Фиёудидин ал-Коший ва Алоуддин Муҳаммад Али Кушчига тегиши бўлиб чиқади. Яна ўша савол мияда чарх ураверади. Улуг шоир нега бундай қилинган?

Бизнингча, жавобин Навоий ҳаётининг сўнгги юлларидаги руҳий кечинчина маънавии таърихлари сабабидан қидирмоқ керак. Маълумки, Алишер Навоий 1487 йилда ўзининг розилигисиз Ҳусайн Бойкар фармони билан чекка Астробод вилоятига ҳоким этиб тайинланади. Натижада пайтойлаб юрган Ҳожа Мажидиддин Муҳаммад унинг дўстлари бўлган вазирлар Ҳожа Афзалиддин ва Ҳожа Низомулмulkни чеплашибири. Султон Ҳусайн Бойкаронинг энг ишончли вазири марбасига эришибди. У Навоийга яхин бўлган бошқа амандорларни ҳам зинданбанд қилиб, мулкни тортиб олади. Бу ҳол Навоийнинг Ҳиротдалигидаги адолатпешалигидан баҳра олган кишиларни саросимага солди, унинг ўзини оигр ўйга толдирди. Бунинг устига 1492 йилда бир туғишинг уаси — Балх ҳокими Дарвеш Али Ҳусайн Бойкарога қарши чиқди. Ўша йили устози Абдураҳмон Ҳомийнинг вафот этишини эса уни янада оигр ҳайъатга солди. Мўмин Мирзонинг ўлдирилиши (1497 йилда) ва ўйгакаси Ҳайдарнинг давлатга қарши кўпуроччиликда айбланиб, Султон томонидан каттаба айтиши (1499 йилда) темурийлар пойтахти бўлиб келган Самарқанднинг Шайбонийхон томонидан тортиб олиниши (1500 йилда), дўстини Ҳусайн Бойкаронинг давлатни бошқармай колиши воқеалари мутафаккир Навоийнинг адолатли шоҳ ва эркян жамият ҳақидаги орзуларини ўйқу чиқарди.

Шоир ҳаётининг сўнгги йил ва ойлаидан мана шу руҳий ҳолат унинг ёзилашак асарларида акс этмасдан қолмади. Жумладан, 1499 йилда ёзилган «Лисон ут-тайр» асаридан «Инсон ўз ҳаётига оид ҳамма мұммолнарни шоҳ ёки амандорлардан умид қилмай, ўзи ҳол этиши зарур ва бунга қодир» деган хуласа келиб чиқса, сўнгги — «Маҳбуб ул-қулуб» асаридан «Аслида вақт эмас, бизлар ўтамиз. Абадият олдидা инсон умри њех нарса. Фақат эзгу амал абадиятга доҳил» деганғояни илгари суради.

Биз бугун беш юз йил берида туриб, буюк ажгодимизномини хотирлар эканмиз, унинг асарларини ўша давр мураккабликлари билан омухта ҳолда чукур англашга, сатрлар қатида яширинган маънени тўғри талқин қилишга интилмоғимиз лозим. Зоро, Навоий ижодиётни ҳалияна кўп авлодларга мулоҳаза учун мавзуверишига кодир.

**Исомиддин ЕРМАТОВ,
профессор**

«УЛ ОЙГА СЎЗНИНГ АСЛИДИН ХАБАР ҚИЛ»

йин мумтоз адабиётимиздаги бошқа насррий асарларда кўзга ташланмайдиган жиҳатга дуч келамиз. Шоир назарида ёрга бунчалик илтихо этиб, сўзазомллик қилиб, бош эшишнинг фойдаси йўқ. «Узатма мунча ҳам Бобур сўзининг» деган шоир ҳамма вақт ҳам мақсадга эришиш учун сўз курдатининг кучи етарили эмас, де-

Захарииддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 520 йиллигига

моқчи бўлади. Аслида лирик ҳаҷрамонинг ўз маъшуқасига айтадиган жуда кўп гаплари, ички ҳасратлари ва қувонч сўзлари бор. Аммо Бобурнинг фикрича, киши ўз ташвишини бирорга билдирилган шоҳи амалда оширишга ҳаётни реал ифодалашга чакирганини эслатади. Бу факт яна бир карга ижодкор адабиётнинг қайси жанри, турида қалам тебратмасин, ўзининг услуби, адабиётга бўлган муносабатини ўзгартирмаслиги, услуб ижодий жаҳарининг асосини бардавом эгаллаб туришини яна бир карга кўрсатиб беради:

Агарчи кўп сўзинг бор муҳтасар қил, Ул ойга сўзининг аслидин хабар қил.

Бобурнинг образ яратиш, кишининг ички кечинмаларини очиб бериши, умуман киши руҳиятини аъло даражада билишига маснавийнинг келгуси сатрлари гувоҳлик беради. Ҳозиргида жуда юқсан ғурур, ошиқлик шаънини шахс юксаклигига кутаргана шоир характеристида бехосдан фикрий ўзгариш содир бўлади. У яна маъшуқасига мурожаат этади. Энди ба ошик ёрини бевафоликда айбламайди. Унинг узок муддат кўриниласлигидан нолимайди, балки уни энг зарур бўлган сўзни айтмагани, ана шу қисқагина сўзда ошик тақдирини ҳал килувчи, унинг жонига оро киручи ҳақиқий Масиҳонафас ёрининг кудрати борлигини билдиради. Лекин, нима кильсники, маъшуқа камгап, ҳамиша ҳам ўзининг ички оламини ҳувайдо этадиган одати йўқ. Бироқ, бечора ошик нима қильсники, ёрининг худди шу одати уни конига ташна этган, ички оламини билолмай ѡзимли ошик аспир этган:

Гар ул сўзким ўшурдинг айтмассен, Бу янглиг օдатидин қайтмассен,

Сени севмаслигингни жазм этармен, Баш олиб ўзга сори кетармен.

Бариирб, яна шу сўзларни айта олган ошик маъшуқасидан кўнглини узишга ҳоли йўқ. У бутун вужуди билан ёрини севар экан, агарчи унга илтижолар қилишини ўқорида ўз иззат-нағиси нолойлик билар экан, ҳамон ёрининг муруватига ишонади, яна унга илтижонамо сўзлар айтиб, имкон қадар зудлик билан меҳр жавобини юборишина иштайди ва мабодибо бу хабар етмаса, «Бу хатдин ортуқ эрур печи тобим» деб, ўзининг мушкул руҳий ҳолатда қолишини, бундай қийноқлар уни ҳолдан тойдирб, нобуд этишини билдириб, маъшуқаси қалбида шағфат уруғини селишига ҳаракат килади.

Бобурнинг ушбу маснавийси яна бир карга бизга шоирнинг ҳаётга жуда меҳр билан қарангандиги, уни жон-дилидан севганинги, ҳатто маснавий каби кичик жандрда ҳам ҳаётга бўлган мухаббатини ёр ишқи воситасида жуда жонли, ҳаётй ва руҳий ҳолат тасвирилари орқали ифодалаб бериш мумкин эканлигини исботлаб берадиган.

**Ҳасан ҚУДРАТУЛЛАЕВ,
филология фанлари доктори.**

Теннис

Тошкент – Дэвис кубоги мезбони

Жорий ишленинг 7-9 февраль кунлари "Ўзбекистон"

 спорт мажмуми теннис кортларида Дэвис кубоги учун Ўзбекистон терма жамоаси Индонезия теннисчилари билан куч синашади.

Теннисчиларимиз 1900 йилда америкалик Дуайт Дэвис асос соглан мазкур турнирда 1994 йилдан бўён мустақил жамоа сифатида иштирок этиб келмоқда. Бугунги кунда қитъанинг етакчилиаридан бирига алланган жамоамиз Дэвис кубоги беллашувларини энг куййи погона – Осиё ва Океания худудининг учинчи гурухидан бошлаганди. Биринчи йилнинг ўзида Қатар пойтахти Доҳада Бахрайн, Бруней, Ливан, Иордания терма жамоалари бирхил – 3:0 ҳисобида мағлуб этилгач, теннисчиларимиз Осиёнинг иккичи гурухига йўлланма олди.

2003 йилги мавсум Ўзбекистон тенниси учун алоҳидга аҳамиятга молик. Зоро, юртимизнинг катта тенниси тарихи Тошкентда биринчи теннис корти барпо этилган сана – 1903 йилдан бошлаб қайд этиб келинади. Демак, бу йил ўзбек теннисининг 100 йиллигидир. Ўзбекистон терма жамоаси бу мавсумда Дэвис кубоги беллашувларида иштирокин Индонезия терма жамоасига қарши бошлади.

Пойтахтимиздаги "Шератон-Тошкент" меҳмонхонасида Ўзбекистон-Индонезия учрашувига куръа ташлаш маросими бўлди. Унга кўра баҳсни терма жамоамизнинг иккичи раками ракеткаси Олег Огородов ва индонезияликлар етакчиси Петер Хондой бошлаб беради.

Мазкур икки терма жамоа Дэвис кубоги беллашувларида иккичи бор бақамти келмоқда. Бундан иккى йил муқаддам вакиларимиз рақиблари билан Жакартада куч синашган эди. Ўшанда Олег Огородовнинг маҳорати кўл келиб, Ўзбекистон терма жамоаси 3:2 ҳисобида ғалаба қозонган.

Бу йил Тошкентга келадиган Индонезия терма жамоаси таркибида Петер Хондойдан ташкари Суванди Суванди, Феби Видионто ва Прима Симпатиал бор. Жамоа сардори – Тинтус Ариантон Вибайо. Ўзбекистон терма жамоасига тажрибали Вадим Кузенков, Олег Огородов, шунингдек, иқтидорли ёшлардан Сарвар Икромов ва Мурод Иноятов жалб этилган. Теннисчиларимизга Абдулхамид Маҳкамов сардорлик қилиди.

ЎЗА.

Болалар спортига эътибор

Газетанинг аввалги сонларида чоп этилган катар мақолаларда баён этилганидек, вилоятда болалар спортини давр талабидан келиб чиккан ҳолда ҳар томонлама кенг ривожлантиришга оид Президент фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамаси қарорининг ижросига узок муддатга мулжалланган аниқ мақсад ва режа асосида киришилди.

Вилоят ҳокимлигининг тегишли ташкилотлар раҳбарларидан ташкил топган махсус ишчи гурӯхи бир хафта давомида бевосита жойларга чиқиб, мавжуд спорт базаларининг ҳозирги ахволини ўрганди. Шу билан бирга ахолининг, хусусан, 7 ёшдан 17 ёшгача бўлган болалар ва ўсминаларни спорт иншоотларига бўлган талаб ва эҳтиёжларни аниқлашга алоҳида эътибор қаратилди. Ҳар бир туманда ҳам бор имконият ва эҳтиёжлар шу тартибда ўрганиб чиқишиб, болалар спорти базасини эртанги кун талаблари даржасида ривожлантиришга қаратилган кенг қамрови дастур ишлаб чиқшига киришилди.

Ҳозир вилоятда 631 мингдан зиёд 7-17 ёшдаги болалар ва ўсминалар бор. Уларнинг қарийб 497 минг нафари ўкув муассасаларида жисмоний тарбия ва спорт дарсларида мунтазам қатнашиди, аксарияти эса, спортнинг 42 тури бўйича мунтазам шугулланади. Демак, 134 минг нафарга яқин болалар ва ўсминалар спорта жалб этилмаган. Вилоят ҳокимлигининг ишчи гурӯхи мавжуд спорт базаларини

АМАЛИЙ ИШГА КИРИШДИЛАР

тубдан қайта таъмирлаш, қаерда, қандай янги мажмуаларни куриш режаларини тузишда масаланинг ана шу жиҳатини ҳам эътиборга олмоқда.

Айни кунларда вилоят туманларида узоқни кўзлаб спорт мажмуаларини барпо этиш дастурини ишлаб чиқишиб билан бир вақтда мавжуд спорт иншоотларини тартиб қелтириш ишлари ҳам бошлаб юборилди.

Маълумки, Паркент полвонлар юрти хисобланади. Кейинги йилларда эса, бу минтақада спортив бошқа турлари ҳам ривожланиб бормоқда. Жумладан, тумандаги «Бойқозон» ширкати хўжалигида замонавий спорт мажмуми қуриб битказилди. «Гул-

боғ» ширкат хўжалигига эса, болалар учун ўйингоҳ барпо этишига киришилди.

Юкоричирчик туманидаги Аҳмад Яссавий номли ширкат хўжалигидаги ўйингоҳни қайта таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди.

Вилоят туманларида мавжуд спорт иншоотлари тубдан таъмирланиб, керакли жиҳозлар билан таъминланмоқда. Ҳусусан,

лари жадал олиб борилмоқда. Бунинг учун 1 миллиард 60 миллион сўм маблаг ажратилди.

Бир сўз билан айтганда, айни кунларда республика шахарсозлик лойиҳалаш илмий-тадқиқот институтида вилоятда болалар спортини ривожлантириш максадида куриладиган янги спорт мажмуаларининг лойиҳалари тайёрланмоқда. Шуни назарда тутган ҳолда вилоятдаги деярли

барча корхона ва ташкилотлар жалб этилиб, жамғармага 2003 йил учун 1 миллиард 50 миллион сўм маблаг ўтказиш чораларади кўрилмоқда.

Абдусамад Йўлдошев,
«Тошкент ҳақиқати»
мухбари.

Футбол

Чемпионатга қуръа ташланди

Ўтган йили Қатар пойтахти Доҳа шаҳрида футбол бойича ўтказилган Осиё чемпионатида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси муваффакиятли иштирок этиб, жаҳон чемпионати йўлланмасини кўлга киритган эди.

Куни кеча Бирлашган Араб Амирликлари пойтахти Абу-Дабида шу йил 25 март – 16 апрель кунлари ўтказиладиган ёшлар турасида футбол бойича жаҳон чемпионатига куръа ташлаш маросими бўлиб ўтди.

Чемпионат куръа натижасига кўра "А" гурӯхидан жой олган мезбонлар ва Словакия ёшлар турма жамоаси ўтасидаги беллашув билан бошланади. Бу гурӯхда мазкур икки мамлакат терма жамоасидан ташқари, Панама ва Буркина-Фасо футболчилари ҳам бор.

Жаҳон чемпионати финал кисмидаги бор қатнашаётган футбольчиликларимизга "B" гурӯхидаги анчагина жиддий рақиблар рӯбару бўлади. Виктор Борисов шогирдлари гурӯх босқичидан муваффакиятли ўтиши учун Аргентина, Испания ва Мали футбольчиликлари қарши муносиб ўйин кўрсатиши лозим.

Бразилия, Канада, Чехия ва Австралия ёшлар терма жамоалари эса кейинги босқичага чиқиши масаласини "C" гурӯхидаги этади. Осиёнинг яна бир

вакили – Япония қитъамиз шарагини "D" гурӯхида химоя қилиди. Японияликлар Колумбия, Миср ва Англия ёшларига қарши майдонга тушади.

Араб мамлакатлари ичидаги

футболи энг ривожланган Саудия Арабистони Ирландия, Мексика ҳамда Кот-д'Ивуар билан "E" гурӯхида баҳслашади.

Куръа натижасига кўра Жанубий Корея, АҚШ, Парагвай ва Германия ёшлар терма жамоалари сўнгги "F" гурӯхидан чиқиши уриниб кўради.

Ёшлар ўтасидаги жаҳон чемпионати Бирлашган Араб Амирликларининг тўртта шахри – Абу-Даби, Дубай, Шаржа ва Ал-Айнда ўтказилади. БАА биринчи марта жаҳон чемпионатига мезбонлик қилаётir. Бунгача амирликлар 1996 йилда Осиё чемпионати, 1996 ва 1998 йилларда Форс кўрғазли мамлакатлари турнирини ўтказган.

Зоҳир ТОШХУЖАЕВ,
ЎЗА шарҳловчisi.

Шоҳмот

ДОНЛАРИНИ ОРАЛАБ...

Республика шоҳмот клубида Тошкент шаҳар биринчилиги мусобакадари нюхоясига етди. 10 кун давом этган чемпионатда 66 шоҳмотчи катнашди. Уларнинг 70 фоизи ёшлардан иборат.

Мусобакалар швейцарча усула ўтказилди. Спорт усталигига номзод Евгений Ханин 9 имкониятдан 7,5 очко жамғарип, шаҳар чемпионига айланди. Иккичи ўринга спорт усталигига номзод Элдор Исмоилов 7 очко билан сазовор бўлди. 3, 4, 5-үринларни 6,5 очко тўплаган спорт усталигига номзодлар Игор Яравой, Сергей Федяшин, Аҳмад Бобоев, Жасур Махидов, Александр Касъян тақсимлаб олишиди. Голиблар 15 февралда бошланажак Ўзбекистон биринчилигида иштирок этишади.

Хуршида НАЗАРОВА.

ва бошқа суюкликлар берманг, чунки улар болани кам эмишга ва оқибатда кўкракдаги сут мидорининг камайишига олиб келади.

Ҳасосийси, она сутидан болалига меҳр-оқибат ҳам ўтади.

Шунинг учун, она сутини эмган бола, ота-онага меҳрибон бўлади, дейишади.

Фарзандим ақлан расо, жисмонан бакувват ва руҳан тетик, меҳрибон бўлиб vogya етсин десангиз, она сути билан эмизинг!

Она сути – бебаҳо нъматидир!

Фарида КОМИЛОВА,
Республика «Саломатлик»
институти Тошкент вилоят филиалининг шифокор-услубчиси.

Шифокор маслаҳати

ОНА СУТИ – БЕБАҲО

фарзандини эмизиб катта қилиши лозим.

Она сути бола учун ҳам, она учун ҳам ниҳоятда зарур. Болалини эмизиши онанинг соғлиғи ижобий таъсири кўрсатади ва аёлларда учрайдиган сут беzi ва тухумсимон ўсимталардан саклайди. Она сути боланини оқсил, ёғ, углевод, витамин, минерал моддаларга ва сувга бўлган талабини қондиради.

Бундан ташқари, она сутини эмизиб катта бўлган фарзанднинг иммунитети кучли бўлади. Сут таркибида микроб ва вирусларга қарши курашадиган моддалар чақалоқни турли юкумли касалликлардан асрайди. Она сути ошқозон-ичак деворларини мустахкамлайди ва бола учун жуда зарур бўлган кальций моддасининг сўрилишига ёрдам беради,

хар болаларни касаллигининг олдини олади.

Ҳар бир она ўз боласини 2 ёшгача эмизиши шарт. 6 ойлик бўлгунига қадар эса фактат кўкрак сут билан катта қилиши керак.

Аввалинда, она сутини эмизиши овқатида сут, катик, гўшт маҳсулотлари, сабзавот ва хўй мевалар етарили бўлсангина, кўкрак сути сифатли бўлади.

Болали қончилини шунчага эмизинг. Лекин, кундузи 8, кечаси 4 мартадан камайтирган.

Бола қончилик тез-тез ва узокроқ эмса, онада сут ҳосил бўлиши шунча ортади.

Иккичи кўкракни тутмасдан олдин биринчисини охиригача эмизиш керак, шунда бола ёғга бўлган, кувватли сут эмади.

Бола 6 ойлик бўлгунча бошқа турдаги сут, ширин чой, шарбат

АФРИКА:**ТИНЧЛИК ЎРНАТИШ ЙЎЛИДА**

Эфиопия пойтахти Аддис-Абебада Африка иттифоқига аъзо давлатлар раҳбарларининг навбатдан ташқари саммити бўлиб ўтди. Анжуманда асосий эътибор қитъада барқарорлик ўрнатишга қаратилди.

Саммитда Кот-д'Ивуардаги сиёсий инкизотга барҳам бериш, анчадан буён низолашаётган Конго Демократик Республикаси, Судан ва Бурундида тинчлик ўрнатиш, Африка давлатларининг интеграциялашув жараёнини жадаллаштириш каби масалалар мухокама этилди.

ХИНДИСТОН:**СЎРОҚСИЗ КИРГАНИ УЧУН**

РАТА-ТАСС аҳборот маҳкамаси хабар беришича, куни кечадан Хиндистон қуролли кучлари Покистоннинг учувчисиз бошқариладиган жосус самолётини уриб туширган. Хабарда айтилишича, самолёт Жамму ва Кашимир вилоятидаги ҳаво ҳудудига сўроқсиз кирган.

Маълум бўлишича, самолёт икки давлат чегараси туташган ҳудудга кулаф тушган. Ўтган хафта Покистон қуролли кучлари кўши мимлакат самолётини уриб туширганди. Кузатувчилар ушбу воқеяни Хиндистоннинг Покистонга жавоби сифатида баҳоламоқда.

МАЛАЙЗИЯ – СИНГАПУР:**ХАЛҚАРО СУДГА МУРОЖААТ**

Малайзия ва Сингапур Халқаро судга Сингапур бўғозида жойлашган Педра-Бранка оролининг ҳуқуқий маҳомини аниқлаб берини сўраб мурожаат қилаётir. Малайзия чегарасидан 15 километр наридаги бу орол анча пайтдан буён икки мимлакат ўртасида низога сабаб бўлаётir.

Хозир орол Сингапур томонидан бошқарилади. Бу эса Малайзиянинг норозилигига сабаб бўлаётir. Авваллари оролдаги фойдалари казилмалар сабабли жанжал чиқарди. Бу галги ихтилоғга ҳаво ҳудуди сабаб бўлди.

ЯҚИН ШАРҚ:**ВАЗИЯТ ЧИГАЛЛАШМОҚДА**

Яқин Шарқда вазият чигаллашмоқда. Куни кечадан исроилликлар яшаётган Наблус шахрида отишма юз берди. Маълумотларга қараганда, икки нафар фаластиналлик икки нафар исроилликни отиб ўлдирган. Яна бир киши яраланган.

Куни кечадан Исроил аскарлари Иордан дарёсининг гарбий соҳида беш нафар фаластиналликни отиб ўлдирганди. Наблусдаги террорчилик ҳаракати учун жавобгарликни «Фаластин озодлиги халқ фронти» ўз зиммасига олган.

**ЮГОСЛАВИЯ
БАРҲАМ ТОПАДИ**

Жаҳон сиёсий харитасида янги давлат пайдо бўлмоқда

Югославия республикалари иттифоқи давлат сифатида тугатилмоқда. РАТА-ТАСС аҳборот маҳкамаси тарқатган хабарда айтилишича, сесанба куни Югославия Скупшинасида (парламент) Сербия ва Чёрногория давлатлари ҳамжамиятини тузиш бўйича конституциявий хартия қабул қилишга киришилган. Ушбу ҳужжатга биноан, Болқонда майдони 102 минг квадрат километрни ташкил этувчи, 10 миллион нуфусли Югославия ўрнида янги давлат пайдо бўлиши керак.

Шундай қилиб, 1929 иили пайдо бўлган Югославия атамаси жаҳон сиёсатидан ўчирилади.

**БМТ:
ИРОҚ МАСАЛАСИ
ЯНА МУҲОКАМАДА**

БМТ Хавфсизлик кенгашида маҳсус маъжис чакирилди. Унда АҚШ давлат котиби Колин Паузл Ироқ ҳамон халқаро ҳамжамиятни ҷалғитаётгани, аслида Бағдод оммавий қирғин қуроли ишлаб чиқараётганини аниқ далиллар билан исботлаши керак эди.

Колин Паузлнинг далиллари ишонарли бўлса, Хавфсизлик кенгашининг доимий аъзолари АҚШнинг Ироққа карши уруш очишини кўллаб-куватлаши турган гап эди. Воқеалар ривожига назар ташланадиган бўлса, АҚШ давлат котибининг келтирган далиллари унчалик етарли эмас.

Колин Паузл келтирган маълумотларда айтилишича, Ироқда биологик қурол ишлаб чиқарувчи камида еттига кўчма лаборатория мавжуд. Давлат котиби ўз сўзларини исботлаш учун 18 юк машинасида жойлашган лабораториянинг суратини ҳам намойиш этди.

Колин Паузл Ироқнинг кимёвий қурол ишлаб чиқарётгани ҳақида ҳам маълумот берди. Унинг сўзларига қараганда, Эрон билан урушдан кейин Ироқда минглаб бомбалар қолиб кетган. Уларга кимёвий моддалар жойлаширилган. Ўтган ойда халқаро нозирлар топган 12 дона ичи бўш бомба ушбу маълумотлар учун далил бўла олади.

Давлат котибининг маълумотларида айтилишича,

Ироқ айни пайтда ядрорий қурол ишлаб чиқаришнинг охирги боскичидаги турибди.

Колин Паузл ўз сўзини якунлар экан, АҚШ Ироқнинг халқаро ҳамжамиятни ҳамон алдаётганига, аслида у оммавий қирғин қуроли ишлаб чиқараётганига шубҳа килмайди, деди.

БМТ Хавфсизлик кенгаши аъзолари АҚШ давлат котибининг берган маълумотларини дикъат билан тинглади. Бироқ уларнинг аксарияти, ушбу маълумотлар халқаро нозирларга берилиши ва жуда синчиклаб ўрганилиши лозим, деган фикрни билдиримоқда. Хозирча фақат АҚШ ва Буюк Британия Ироқнинг 1441 резолюция талабларини бажармаяпти, деган қатъий фикрда турибди.

БМТ Хавфсизлик кенгашининг доимий аъзоси ҳисобланган учта давлат – Хитой, Франция ва Россия эса халқаро нозирларнинг ўз ваколатидан тўла фойдаланиши учун, уларга кўпроқ вақт берилиши лозимлигини айтмоқда. Бир сўз билан айтганда, мазкур давлатлар Ироқ муаммоси фақат БМТ Хавфсизлик кенгаши иштироқида, сиёсий музокаралар ёрдамида ҳал этилиши тарафдори эканини намойиш килаётir.

БМТ бош котиби Кофи Аннанинг таъқидлашича, Бағдод халқаро нозирлар билан янада фаолрок ҳамкорлик қилиши ва халқаро ҳамжамиятнинг талабларини тўлиқ бажариши лозим. Шундагина урушнинг олдини олиш мумкин. Кофи Аннан ўз сўзини якунлар экан, БМТ нозирлари халқаро ҳамжамиятнинг талабини бажариш учун ҳафтанинг охирида яна Бағдодга йўл олишини таъқидлади.

*Сайдмурод РАҲИМОВ,
Ўзғарховчиси.*

Лондон.

РАҚОБАТДАН ЖАБР КЎРМОҚДА

Жаҳон уали алоқа тизими гигантларидан бирини бўлмиш Ericsson компанияси 2002 йилни катта зарар билан якунлагани маълум бўлди.

Инкизотга учраётган компания муаммони ҳал этишини ходимлар сонини камайтиришдан бошлади. Ҳар ўнини ходим бўшатилимодиа. Айнан пайтда компания сафида Швециянинг ўзида жами 7,100 киши ишлайди. Шу билан бирга, компаниянинг 22 мингдан зиёд мұхандиси жаҳоннинг 25 мамлакатида хизмат кўрсатади. Уларнинг аксарияти иш ўрнини йўкотишдан кўркмайди. Чунки, улар компанияяга ҳар йили 3,4 миллиард АҚШ доллари мидорида соғ даромад келтиради.

Хисоботда кўрсатилишича, ўтган йил охирида Ericsson махсулотлари савдоси 23 фоиз камайган.

Бугунги кунда компанияга Nokia, Motorola, Samsung ҳамда Siemens компаниялари асосий рагиб бўлиб турибди. 1876 йили Ларс Магнус Эрикссон томонидан ташкил этилган компания ҳозирча кийин ахволга тушган бўлса ҳам, алоқа бозорида ўзининг етакчилигини кўлдан бой берганича йўқ. Хисоб-китобларга кўра, сайдерамиздаги ҳар иккичи қўнғироқ мазкур компания аппаратлари орқали амалга оширилади.

**ЧЕКИШ ТАҚИҚЛАНГАН ЯГОНА
МАМЛАКАТ**

Ер шарининг энг мўъжаз давлатларидан бирини бўлмиш Бутан қироллигига чекиш тақиқлаб кўйилди. Ҳукуматнинг янги қарори аҳоли орасидан норозилик үйғотган бўлса-да, бутанликларнинг аксарияти унга жиддий эътибор бермаяпти. Гап шундаки, аҳоли яширинча чекишга кўнишиб қолган.

Кироллиқда йигирмата вилоят бўлиб, уларнинг ўн саккизтасида чекиш ҳамда тамаки маҳсулотлари савдоси тақиқланган. Тамаки сотаётib кўлга тушганларга аёвсиз чора кўрилади. Илк бор жиноят устида ушланган одам фақат оғоҳлантирилади. Иккичи бор тамаки сотган кишига катта миқдорда жарима солинади. Шундан кейин ҳам ўз фоалиятини давом эттирган киши билан полиция маҳкамаси гаплашади. Бутанда фақат тамаки истеъмоли тақиқланмаган. 1999 йилда телевидение ҳам ёпиб кўйилган эди. Шунга қарамай, одамлар кўнши мимлакат телеканалларини хуфёна кузатиб боради.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АҲБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ҲАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

**КУТИЛМАГАН
САВДОЛАР**

Лондонда ташкил этилган «Кристис» тасвирий санъат асарлари аукционида кутилмаган савдолар бўлиб ўтмоқда. Француз рассоми Пьер Боннарнинг «Канн тонги» номли асари 7 миллион долларга сотилди. Салвадор Далининг «Бокира» асари унчалик машҳур эмас. Шу боис ҳам мазкур асар анчадан буён Лос-Анжелесда чоп қилинадиган «Плейбой» журнали колекциясида сақланар эди. «Кристис» аукционида ушбу асар ҳам 2,22 миллион доллар эвазига ўз харидорини топди.

